

– Vi skal snu ord til handling

Norges helsetopper forplikter seg til en sterkere innsats for voldsutsatte barn.



GREFSENERKLÆRINGEN: Norges helsetopper og politikere samlet til felles sak mot vold mot barn. Foto: Barneombudet

– Det er på høy tid at helsesektoren kommer mer på banen i arbeidet mot vold mot barn. Med dette møtet ønsker vi å snu ord til handling, sa barneombud Anne Lindboe da hun i april inviterte representanter fra hele helse-Norge til et høynivåmøte for å sette fokus på voldsutsatte barn.

Forebygge på et tidlig tidspunkt

Vold og overgrep mot barn er et betydelig folkehelseproblem og et av samfunnets store utfordringer. Å bli utsatt for dette i barndommen har store konsekvenser for det enkelte barn, og for samfunnet som helhet.

– Helsetjenestene har en unik mulighet til å forebygge vold og på et tidlig tidspunkt oppdage barn som blir utsatt for det. De har mulighet til å gjøre mye mer i arbeidet mot vold mot barn, sier Lindboe, som selv er lege.

Blant deltakerne på møtet var leder i Barnelegeforeningen Ingebjørg Fagerli og Legeforeningens president Marit Hermansen.

– Vi trenger stadig påminnelser om at dette faktisk skjer. Vi trenger kunnskap og trygghet på at vi kan bidra. Vi må rett og slett bli flinkere til å få dette helt fremme i bevisstheten, sier Marit Hermansen.

Fortjener de beste helsetjenestene

Alle deltakerne offentliggjorde egne forpliktelser for hvordan de kan bidra i dette arbeidet.

Legeforeningen og Barnelegeforeningen mener disse barna fortjener de beste helsetjenestene, og hadde blant annet som oppfølgingspunkt at kompetansen på sykehusene må styrkes.

– Vi mener at det må etableres tverrfaglige sosialpediatriske team på alle sykehus med barneavdeling, sier leder av Barnelegeforeningen Ingebjørg Fagerli.

– Barn som har gjennomgått tilrettelagt avhør på barnehus bør også få tilbud om en kvalifisert sosialpediatrisk undersøkelse av barnelege.

Marit Hermansen fremhevet behovet for faglig støtte, som også var blant Legeforeningens tre oppfølgingspunkter:

– Det er krevende å stå i dette for alle. Vi trenger et godt faglig fellesskap i spesialisthelsetjenesten, primærhelsetjenesten – og på tvers av nivåene, sier Hermansen.

– Ekspertene på feltet må være tilgjengelige for råd.

Behovet for et tettere og mer strukturert samarbeid mellom barnevern, helsestasjon og fastleger ble også presentert som et viktig tiltak.

– Har fastlegen og helsesøster samme vonde magefølelse? Da er det nok ikke bare en magefølelse. Ved å dele bekymringer og mistanker kan fastleger og helsesøstre i fellesskap med barnevernet avdekke vold og overgrep mot barn, sier legepresidenten.

Undertegnet Grefsenerklæringen

På møtet deltok også helsedirektør Bjørn Guldvog, direktør for Folkehelseinstituttet Camilla Stoltenberg, direktørene for landets regionale helseforetak, og lederne i Psykologforeningen og Tannlegeforeningen, samt representanter for flere av de politiske partiene.

Alle deltakerne presenterte sine forpliktelser. Deretter sluttet de seg til en felles erklæring: «Grefsenerklæringen mot vold mot barn».

Barneombudet vil nå følge opp, slik at høynivåmøtet blir startskuddet for handling mot vold på helsefeltet.

Barneombudet mener Helse- og omsorgsdepartementet må begynne å ta vold mot barn på større alvor. Lindboe oppfordrer departementet til å ta det samme ansvaret for å forebygge vold mot barn på samme måte som de forebygger for andre folkesykdommer.

– Vårt ønske er at Norge kan gå foran og vise vei i dette arbeidet, slik vi har gjort i arbeidet for barns rettigheter på andre områder tidligere. Det burde være mulig, avsluttet Lindboe.

Sara Underland Mjelva

sara.underland.mjelva@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling